

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔/๒๕๐๐ (วิสามัญ)

วันพุธที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๕๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : วันนี้มี
สมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว
ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมต่อไป

ตามระเบียบวาระที่ ๑. เรื่องที่
ประธานสภาจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒. ร่างพระราช
บัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึด
อำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่
๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(ถ้าเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึดอำนาจ
การบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐

พ.ศ.

หลักการ

นิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึดอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๖
กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐

เหตุผล

โดยที่ผู้กระทำการยึดอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้กระทำไปโดยปรารถนาที่จะขจัดความเลื่อมโทรมในการบริหารราชการ
และการใช้อำนาจอันไม่เป็นธรรม ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อน และหวาดกลัวแก่ประชาชน
โดยทั่วไป และได้กระทำโดยมิได้ปรารถนาแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือบำเหน็จถนอม
แทนอย่างใด จึงเป็นการสมควรให้มีกฎหมายนิรโทษกรรมแก่บุคคลผู้กระทำการยึดอำนาจ
ในครั้งนี้.

มาตรา ๓ บรรดาการกระทำทั้งหลายทั้งสิ้นของบุคคลใดๆ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ว่าในฐานะตัวการ ผู้สนับสนุน ผู้ใช้ให้กระทำความผิด หรือผู้รับใช้ ซึ่งได้กระทำเนื่องในการยึดอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ และในกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ไม่ว่ากระทำอย่างไร และไม่ว่ากระทำก่อนหรือหลังวันที่กล่าวนั้น หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย ก็ให้ผู้กระทำพ้นจากความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง และบรรดาประกาศหรือคำสั่งไม่ว่าจะเป็นในรูปใดๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำดังกล่าว ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย ให้ถือว่าชดเชยด้วยกฎหมายและใช้บังคับ ได้โดยถูกต้องทุกประการ

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

นายพจน์ สารสิน (นายกรัฐมนตรี):
คณะรัฐบาล ขอเสนอ ร่าง พระราชบัญญัติ
นิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึดอำนาจ
การบริหารราชการแผ่นดิน ดังมีหลักการต่อ
ไปนี้

หลักการ นีรโทษกรรมแก่ผู้กระทำ
การยึดอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน
เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐

เหตุผล โดยที่ผู้กระทำการยึดอำนาจ
การบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๖
กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้กระทำไป
โดยปรารถนาที่จะขจัดความเสื่อมโทรมใน
การบริหารราชการและการใช้อำนาจอันไม่
เป็นธรรมซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนและ
หวาดกลัวแก่ประชาชนโดยทั่วไป และ

ได้กระทำ โดยมีได้ปรารถนาแสวงหาผล
ประโยชน์ส่วนตัวหรือมาเห็นจตอยแทนอย่าง
ใด จึงเป็นการสมควรให้มีกฎหมายนิรโทษ
กรรมแก่บุคคลผู้กระทำการยึดอำนาจในครั้ง
นี้ รัฐบาลหวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้
พิจารณา และรับหลักการ แห่งร่าง พระราช
บัญญัตินี้ด้วยดี

พลตรี วิชัย พงศ์อนันต์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒): ก่อนอื่นผมขอขอบพระคุณ
อย่างยิ่งที่ได้ให้โอกาสผมมากล่าวอภิปราย
เป็นคนแรก ในการที่ทางรัฐบาลได้เสนอ
ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำ
การยึดอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน
เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน เข้าสู่สภานี้
ข้าพเจ้าเห็นความจำเป็นของรัฐบาล ในอัน

ที่จะได้ออกกฎหมายเพื่อนิโโทษกรรมแก่ผู้
 ที่ทำการ เปลี่ยน แปลง การปกครอง บริหาร
 ราชการแผ่นดินหรือผู้ซึ่งทำการปฏิวัติและ
 กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญ
 อย่างยิ่ง เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็น
 ความตาย หรือว่าสิ่งที่ผู้ทำการ ปฏิวัติ หรือ
 ทำการ เปลี่ยน แปลง การ บริหาร ราชการ
 แผ่นดินนั้นจะต้องได้รับ และเป็นกฎหมาย
 ที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่สุด เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าก็เห็นว่รัฐบาลได้มีความกรุณาแก่
 คณะ ทหารหรือ คณะ ผู้ที่ทำการ ปฏิวัติ เป็น
 อย่างมากที่สุดที่ได้ให้กฎหมายนี้ได้ออกใช้
 บังคับโดยเร็วที่สุด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเอง
 รู้สึกขอบคุณทางรัฐบาลเป็นอย่างยิ่ง อย่าง
 ไรก็ตามกฎหมายนี้ถือว่าเป็นกฎหมายที่มี
 ความสำคัญอย่างมาก และได้ผ่านผู้ที่มีความ
 เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายมาเป็นอย่างดี
 แล้ว จะพิจารณาหรือว่าอภิปรายกันใน
 เรื่องที่จะต้องอภิปรายนั้นมีเรื่องน้อย หรือ
 อาจจะ ไม่มีเรื่องที่จะต้อง แกะไขอะไร ก็ได้
 อย่างไรก็ตาม ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรซึ่งพระมหากษัตริย์ทรง
 แต่งตั้ง ถือว่าเป็นผู้แทนของปวงชน ก็
 จะถือโอกาสทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรในสภานี้ กฎหมายแต่ละกฎหมาย
 ที่ออกไปนั้นเราควรจะมีการ อภิปรายมีการ
 พิจารณากันโดยรอบคอบ เพราะฉะนั้นใน
 โอกาสนี้ข้าพเจ้าก็ขอชี้แจงเกี่ยวกับพระราช

บัญญัตินี้ ว่าโดยหลักการและเหตุผล รูป
 แบบพระราชบัญญัติ โดยหลักการเหตุผล
 ต่าง ๆ ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยและพร้อมที่จะ
 สนับสนุน เพราะเห็นความจำเป็นของรัฐบาล
 ที่จะออกพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตาม
 คือเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เป็นพระราช
 บัญญัติที่สั้น ๆ และก็มีข้อความ ไม่ มาก
 ข้าพเจ้าคิดว่า คงจะผ่าน สภานี้ ไป ในวันนี้
 อาจจะเป็นในคราวเดียวทั้ง ๓ วาระ หรือ
 ว่าอาจจะมีวาระที่ ๒ ซึ่งกรรมการจะได้
 พิจารณาภายใน ๑ หรือ ๒ ชั่วโมง ก็รวม
 ความว่าพระราชบัญญัตินี้ต้องผ่านสภา ใน
 วันนี้ แล้วก็มีบางเรื่องซึ่งไม่เกี่ยวกับหลัก
 การ เป็นข้อปลีกย่อยก็ตามแต่ ข้าพเจ้า
 คิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญหรือเกี่ยวพัน
 กันด้วยเหมือนกัน ซึ่งข้าพเจ้าจะใคร่ขอตั้ง
 เป็นข้อสังเกต อย่างไรก็ตาม ข้อสังเกตที่
 ข้าพเจ้าจะกล่าวนั้น...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : นั้น
 เอาไว้พูดในวาระที่ ๒ วาระนี้คุณจะรับ
 หลักการหรือไม่เท่านั้น

พลตรี วิชัย พงศ์อนันต์ (สมาชิก
 ประเภทที่ ๒) : ท่านประธานฯ ครับ มี
 เกี่ยวพันกันนิดเดียว ข้าพเจ้าขอความ
 กรุณา อภิปรายนิดเดียวก็จะสรุปหากท่าน
 ประธานฯ อนุญาต

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: เอาไว้ใน
 วาระที่ ๒ มีท่านผู้ใดจะอภิปรายอีกหรือไม่

นายพจน์ สารสิน (นายกรัฐมนตรี):
รัฐบาลขอแก้บทนำในบรรทัดที่ ๑ ภายหลัง
คำว่า “ทหาร” ให้เพิ่มคำว่า “ตำรวจ”
ระหว่างนั้น จึงอ่านว่า “โดยที่ได้มีทหาร
ตำรวจและพลเรือน.....”

นายเสกกล บุญยัษฐิติ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒): กระผมขอเดิมบบรรทัดที่ ๒
ด้วยความปรารถนาที่จะขจัดความเลื่อมโทรม
ในการบริหารราชการ ตกคำว่า “แผ่นดิน”
ไปคำหนึ่ง ด้วยความปรารถนาที่จะขจัดความ
เลื่อม โทรม ในการบริหาร ราชการ แผ่นดิน
เราใช้อย่างนั้นมาทุกคำ คำนี้ตกไป

นายพจน์ สารสิน (นายกรัฐมนตรี):
รัฐบาลไม่ขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ผมขอ
มติที่ประชุมว่า ในการที่แก้ไขขอเพิ่มทั้ง
สองครั้ง มีท่านผู้ใดขัดข้องบ้าง โปรด
ยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ไม่มี
ตกลงว่าเป็นเอกฉันท์ ต่อไปเลขาธิการ ข
อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: มาตรา
๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราช
บัญญัติ นิรโทษ กรรม แก่ผู้ กระ ทำ การ ยึด
อำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่
๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ พ.ศ.
๒๕๐๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้
บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

พลตรี ฉลอง อุชุกอมล (สมาชิก
ประเภทที่ ๒): สำหรับตามในมาตรา ๒
แห่งพระราชบัญญัติต่าง ๆ นั้น คือกำหนด
วันประกาศใช้ ได้เห็นมาใช้ว่า “วันถัด”
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป เฉพาะพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้ตั้ง
แต่ “วันประกาศ” วันประกาศนั้นไม่มีเวลา
แน่นอน วันนั้นมี ๒๔ ชั่วโมง ถ้าหากว่า
ในวันประกาศสมมติว่าวันนี้เป็นวันประกาศ
แล้วก็คณะทหาร ได้ออกคำสั่งออกอะไรอีก
สักอย่างหนึ่งในตอนเช้า ประกาศในตอน
บ่าย มันก็เป็นวัน ๆ เดียวกัน มันอาจจะมิ
บัญญัติได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่จะขอ
เสนอให้ ใช้อย่างแบบฟอร์มเก่าเขาที่อยู่แล้ว
คือวันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป หมาย
ความถึงวันประกาศวันนั้นตั้งแต่ ๑ นาฬิกา
หรือตั้งแต่หลัง ๒๔ นาฬิกาวันนั้นแล้ว คือ
วันพรุ่งนี้แล้ว เป็นอันว่ากฎหมายนี้ใช้ได้
วันนี้คณะทหารอาจจะกระทำอะไรในตอน
เช้าทำอะไรในตอนกลางวัน ซึ่งอาจจะผิด
กฎหมายอยู่ก็ได้ เพราะฉะนั้นก็จะมีปัญหา
ว่าวัน ๆ เดียว เวลาไหนกันแน่ เพราะ
ฉะนั้นจึงขอเสนอให้เป็นอย่างนี้

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ (รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม): ในการที่ได้

กฎหมายก็โดยมากได้ใช้ถ้อยคำอย่างที่ว่านั้นสมาชิกผู้เกียรติได้อภิปรายมา คือใช้ว่า ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ก็โดยเหตุที่ว่ากฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกซึ่งจะต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายด้วย เพราะฉะนั้นก็การที่จะใช้กฎหมายบังคับเมื่อไร ก็ควรจะเป็นวันถัดจากวันประกาศ แต่กฎหมายฉบับนี้ไม่มีลักษณะที่จะบังคับประชาชนพลเมืองให้ปฏิบัติแต่ประการใดเลย เป็นแต่เพียงว่านิรโทษกรรมเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นรัฐบาลจึงเสนอมาในรูปแบบนี้ คือให้ใช้ได้ตั้งแต่วันประกาศทีเดียว

พลตรี ฉลอง อุษโกมล (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ใจความในพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมนี้ยังมีในมาตรา ๓ ขอประธานโทษ ที่จะยื่นไปอ้างเล็กน้อยหากกระทำผิดต่อกฎหมาย ก็ให้ผู้กระทำ ความผิดพ้นจากรั้งผิดโดยสิ้นเชิงอะไรเหล่านี้ ยกตัวอย่างเป็นต้นว่า เช้าวันนี้ผู้รักษาพระ นคร ฝ่าย ทหาร ถึง ย้าย ข้าราชการกระทรวงอื่น ๆ กระทรวงหนึ่งซึ่งความจริงไม่มีอำนาจตามกฎหมาย เกิดตั้งย้าย ทนพระราชบัญญัติอันนี้เกิดประกาศ ราชกิจจานุเบกษาวันนี้ใช้วันนี้ ก็มีกฎหมายวันเดียวกัน เช่นนี้ละก็มักกระทบกระเทือนถึงข้าราชการผู้นั้นก็ได้ เขาอาจจะร้องหรืออาจจะมิ

บัญญัติว่าผู้รักษาพระนครไม่มีอำนาจแล้วในวันนี้ ๒๕ นี้ แต่ทำไมยังย้ายเขาอีกอะไร เหล่านี้เป็นต้น ไม่มีจุดแน่นอนว่าเวลาไหนแต่ถ้าวันถัดไปแล้วละก็มันจะมีจุดแน่นอนว่าตั้งแต่ ๒๕ นาฬิกา กับ ๑ วินาที เป็นอันว่า ต่อไปนี้ผู้รักษา พระนคร หรือว่า ฝ่าย ทหารจะกระทำการใด ๆ ขึ้นมาแล้ว ไม่อยู่ใน ข่าย ยกเว้น ของ นิรโทษ กรรม อันนี้ กระผม ใครจะขอขยับยืนอยู่ตามเดิม

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ในข้อที่ว่าจะไม่รู้วันแน่นอนนั้นนะ รัฐบาลเห็นว่าเมื่อเรารู้วันถัดแล้วละก็ เราก็ต้องรู้วันประกาศ ถ้า ไม่รู้วัน ประ กาศ จะรู้วันถัดได้อย่างไร เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า วันประกาศก็เป็นวันแน่นอนเหมือนกัน คือวันไหนเป็นวันที่ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาซึ่ง ลงวันในราชกิจจานุเบกษา วันนั้นก็เป็วันประกาศซึ่งเป็นวันแน่นอนอยู่แล้ว

นายเสกกล บุณย์ขัติ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : แบบการใช้พระราชบัญญัตินี้มี ๓ แบบ คือใช้ทันทีในวันนั้นทันที หรือในวันถัดไป หรืออีกก็เดือนหลังจากนั้นร่างนี้ ได้ทำตามแบบแล้วเป็นแบบหนึ่งที่ใช้ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมขอถามที่ประชุมว่า ท่านผู้ใดมีความเห็นตาม

ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเสนอเมื่อครั้ง โปรด
ยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่าน
ผู้ใดเห็นควรให้เป็นไปตามร่างที่รัฐบาล
เสนอมา โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียง
กัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอัน
ว่าตกลงดำเนินไปตามร่างที่รัฐบาลเสนอ
ขอให้เลขาธิการ ฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
มาตรา ๓ บรรดาการกระทำทั้งหลายทั้งสิ้น
ของบุคคลใด ๆ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ไม่ว่าในฐานะตัวการ ผู้สนับสนุน
ผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือผู้รับใช้ ซึ่งได้
กระทำเนื่องในการยึดอำนาจการบริหาร
ราชการแผ่นดินเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๐๐ และในกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง
เนื่องกัน ทั้งผู้ไม่กระทำอย่างไร และ
ไม่ว่ากระทำก่อนหรือหลังวันที่กล่าวนั้น
หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย ก็ให้ผู้
กระทำพ้นจากความผิด และความรับผิดโดย
สิ้นเชิง และบรรดาประกาศหรือคำสั่งไม่ว่า
ว่าจะเป็นในรูปใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการ
กระทำดังกล่าว ไม่ว่าโดยตรงหรือโดย
ปริยาย ให้ถือว่าชอบด้วยกฎหมายและ
ใช้บังคับได้โดยถูกต้องทุกประการ

นายพจน์ สารสิน (นายกรัฐมนตรี):
รัฐบาลขอประธานเสนอแก้บางคำใน
บรรทัดที่ ๓ ของมาตรา ๓ คำว่า “หรือผู้
รับใช้” คำว่า “รับ” นั้นให้ขีดฆ่าออก
และใช้คำว่า “ถูก” แทน จึงอ่านว่า “ผู้
ใช้ให้กระทำความผิดหรือผู้ถูกใช้” แล้ว
ต่อไปในบรรทัดที่ ๕ ซึ่งอ่านว่า “และไม่
ว่ากระทำ” ตอนนั้นให้เพิ่มคำว่า “ในวันที่
กล่าวนั้นหรือ” จึงอ่านว่า “และไม่ว่า
กระทำในวันที่กล่าวนั้นหรือก่อนหรือหลัง
วันที่กล่าวนั้น”

(ไม่มีสมาชิกทักท้วง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอมติ
จากที่ประชุม สำหรับกรณีที่แก้ไข ๒ แห่งนี้
มีท่านผู้ใดขัดข้องบ้าง ผู้ใดขัดข้องขอได้
โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้
ใดเห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียง
กัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอัน
ว่าอนุมัติให้แก้ ขอให้เลขาธิการ ฯ อ่านต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

(ไม่มีสมาชิกทักท้วง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอัน
ว่าเสร็จการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อ
ไปถึงวาระที่ ๓ ซึ่งผมขอถามที่ประชุมว่า
พระราชบัญญัตินี้จะให้ใช้ เป็นกฎหมาย
ได้ต่อไปหรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าสมควรใช้เป็น
กฎหมายได้ก็ไป ชะให้ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้
ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็น
เอกฉันท์ เป็นอันว่ากฎหมายฉบับนี้ใช้
เป็นกฎหมายได้

ต่อไป รัฐบาลได้เสนอร่างพระราช
บัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร
(ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร (ฉบับที่..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร

เหตุผล

เพื่อที่จะให้การบังคับบัญชาทหาร ได้เป็น ไปโดยเหมาะสมแก่สถานการณ์ สม-
ควรที่จะได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักรให้มีการแต่งตั้ง
ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และแม่ทัพในเวลาปกติได้ด้วย.

ร่าง

พระราชบัญญัติ

จัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร (ฉบับที่..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควร แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่า ด้วย จัด ระเบียบ บัง กั้น
ราชอาณาจักร

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบบ้องกัน
ราชอาณาจักร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจ-
จานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบ้อง
กันราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบบ้อง
กันราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการบ้องกันราชอาณาจักร
โดยใช้กำลังทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และตาม
กฎหมายว่าด้วยสภาบ้องกันราชอาณาจักร

การใช้ กำลัง ทหาร เพื่อ ปฏิบัติ การตาม ความ ใน วรรค แรก ให้เป็น ไป ตามที่
กระทรวงกลาโหมกำหนด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจัด
ระเบียบบ้องกันราชอาณาจักร- พ.ศ. ๒๔๙๑

“มาตรา ๔ ทวิ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้บัญชาการทหารสูงสุด รอง
ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และแม่ทัพ ได้ตามความจำเป็น

อำนาจและหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และ
แม่ทัพ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด”

พลโท ถนอม กิตติขจร (รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหม): รัฐบาลขอเสนอ
ร่าง พระราชบัญญัติจัดระเบียบบ้องกัน ราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยหลักการ
และเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ว่าด้วยการจัดระเบียบบ้องกัน ราชอาณาจักร

เหตุผล เพื่อที่จะให้การบังคับบัญชา
ทหาร ได้เป็น ไปโดยเหมาะสมแก่สถาน
การณ์ สมควรที่จะได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎ-
หมายว่าด้วยการจัดระเบียบบ้องกัน ราชอาณาจักร ให้มีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาทหาร
สูงสุด รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และ
แม่ทัพ ในเวลาปกติได้ด้วย

หวังว่าท่านสมาชิกทั้งหลายคงจะได้
รับรองพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยดีทุกท่าน

พลตรี วิชัย พงศ์อนันต์ (สมาชิกประ
เภทที่๒) : ตามที่ทางรัฐบาลได้เสนอพระ
ราชบัญญัติเรื่องการจัดระเบียบการป้องกัน
ราชอาณาจักรฉบับนี้เข้ามาสู่สภาในวันนี้
ข้าพเจ้าขอเรียนว่าในการที่ทางรัฐบาล หรือ
เจตนาของรัฐบาลที่จะจัดให้มีการแก้ไขพระ
ราชบัญญัติป้องกันราชอาณาจักรซึ่งฉบับ
เดิม ในฉบับเดิมนั้น ถ้าข้าพเจ้าจำไม่ได้
เข้าใจว่าตำแหน่งนี้เราตั้งขึ้นในเมื่อเวลาเกิด
สงคราม หรือเมื่อเวลาซึ่งมีการประกาศใช้
กฎอัยการศึก และก็มีข้อความตอนหนึ่งซึ่ง
ให้ความหมายว่าเพื่ออำนวยความสะดวก
ทางรัฐบาลจะได้แก้ไขพระราชบัญญัติฉบับ
ตามที่ได้เข้าสู่สภานี้วันนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าคง
เพื่อจะได้ให้ พระมหากษัตริย์ มีอำนาจที่จะ
ทรงแต่งตั้งตำแหน่งนี้ได้ทั้งในเวลาปกติหรือ
ในเวลาสงคราม ถ้าพิจารณาถึงผลดีของ
พระราชบัญญัตินี้แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าจะมีผลดี
อยู่หลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่าสามารถ
ที่จะรวมอำนาจการบังคับบัญชาของทหารทั้ง
สามกองทัพอากาศ เป็นกำลัง ของ ประเทศชาติ
ได้ในเวลาปกติ ไม่ให้ทหารซึ่งมีกำลัง
สำคัญของประเทศได้ไปเกี่ยวข้องยุ่งการเมื่อ
ศิขรรวมกันเป็นกลุ่มก้อนซึ่งจะเป็นการป้องกัน
มิให้มีการปฏิวัติ การกบฏจลาจลอะไร
ต่างๆ ให้ทหารเป็นข้าราชการประจำ เป็น

กำลังหรือเป็นทหาร ของประเทศชาติโดย
แท้จริง และนอกจากนี้ ข้าพเจ้าคิดไปว่า
โดยธรรมดา ตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหมนั้น
ในปัจจุบันนี้เป็นทหาร แต่ว่าต่อไปนั้นเข้าใจ
ว่าอาจจะเป็นพลเรือน เมื่อรัฐมนตรีกลาโหม
เป็นพลเรือน เพราะฉะนั้นการที่เราจะมี
ตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด ก็เป็น
การเหมาะสมที่ช่วยประการทั้งปวง เมื่อ
กล่าวโดยผลลัพท์ๆ ไปแล้ว ข้าพเจ้าเห็น
ว่ามีผลดีมากกว่าผลเสีย แต่อย่างไรก็
ตามประช เช่นหรือบุคคลทั่วไปอาจจะมีการ
วิพากษ์วิจารณ์ไปในทางอื่น ซึ่งเรื่อง
ก็ช่วยไม่ได้ แต่ว่าข้าพเจ้าคิดว่าจะเป็น
ผลดีมากกว่าผลเสีย อย่างไรก็ตาม ใน
ข้อที่เดียวประชาชนอาจจะกล่าวไปว่าในการ
ที่เรามีการแต่งตั้งตำแหน่งผู้บัญชาการทหาร
สูงสุดในเวลาปกตินี้ คล้ายๆ กับว่าท่านผู้
รักษาราชการต้องมีการตำแหน่ง ซึ่ง
ข้าพเจ้าคิดว่าไม่เป็นเช่นนั้น เรื่องนี้เป็น
เรื่องรัฐบาล เป็นเรื่องของคณะทหารหรือ
ผู้ทำการปฏิวัติ ซึ่งมีความจำเป็นว่าในเวลา
ประเทศชาติเวลานั้น เพื่อให้บ้านเมือง
สงบสุข เพื่อให้เป็นประชาธิปไตยโดย
แท้จริง ควรจะมีการตั้งตำแหน่งขึ้น ซึ่ง
ข้าพเจ้าคิดว่าท่านผู้รักษาราชการนี้ไม่มีการ
เกี่ยวข้องในเรื่องนี้เลย และนอกจากนี้
บางคนอาจจะคิดไปว่าในต่างประเทศนั้นไม่
เห็นว่ามีประเทศไหนเขามีกัน ถ้าหากว่า

เราได้พิจารณาโดยดั่งแท้ หรือพิจารณาโดยละเอียดแล้ว จะเห็นว่า มีเหมือนกัน อย่าง ใน สาธารณรัฐเวียดนามก็มีประธานาธิบดีเป็นตำแหน่ง ซุปพรีม คอมมานเดอร์ (Supreme Commander) หรือในสหรัฐก็มีเหมือนกัน คือเสนาธิการผสมซีพ คอมไบน์ สแตฟฟ์ (Chief Combine Staff) ก็มีหน้าที่ทำนองเดียวกับผู้บัญชาการทหารสูงสุดของเรา เมื่อเปรียบเทียบทั้งผลดีและผลเสียดังนี้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า การที่มีตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด และมีการแก่พระราชบัญญัติบ่งกัน ราชอาณาจักรนี้ จะเป็นผลดีแก่กองทัพของชาติ และเป็นผลดีแก่หลักประกันในเรื่องประชาธิปไตยที่ไม่ให้ทหาร มายุ่งมาเกี่ยวกับเรื่องการเมือง จะทำหน้าที่ภารกิจของทหารเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ท่านจะเห็นว่าสมควรรับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: เมื่อ ไม่มีผู้ใดอภิปราย ข้าพเจ้าจึงขอมติที่ประชุมเห็นว่า จะรับหลักการพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ ขอยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ไม่มี ก็รับหลักการเป็นเอกฉันท์ ต่อไปวาระที่ ๒

พลโท ถนอม กิตติขจร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม): รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเดียวสำหรับพระราชบัญญัตินี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: มีท่านผู้ใดขัดข้องไหม

(ไม่มีสมาชิก มีความเห็นเป็น อย่างอื่น)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ไม่มี เพาะฉะนั้นขอให้ดำเนินการได้

เสนาธิการสภาผู้แทนราษฎร:

ร่าง

พระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร (ฉบับที่..)

พ.ศ. ๒๕๐๐

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร

.....

พลโท ถนอม กิตติขจร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม): รัฐบาลขอตกคำ

ทหารสูงสุด รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และแม่ทัพ ได้ตามความจำเป็น” ข้าพเจ้าอยากจะขีดฆ่าคำว่า “สูงสุด” ออกเสียให้เป็น “ผู้บัญชาการทหาร” เฉยๆ เพราะคำว่า “ผู้บัญชาการทหาร” นี้ก็มีความหมายว่าทหารทุกอย่าง คนจะต้องอยู่ในบังคับบัญชาแล้ว เขียนว่าผู้บัญชาการทหาร สูงสุด ตามที่เอามาจากคำว่า ซุปรีม คอมมานด์ (Supreme Command) ก็จริงอยู่ แต่ว่าในภาษาไทยเราแล้วคำว่า “ผู้บัญชาการทหาร” นี้เป็นที่เข้าใจกันแน่นอนว่าไม่มีใครที่จะ สูงกว่าผู้บัญชาการทหาร ได้ในบรรดาหมู่ทหาร ประการที่สอง คือว่าคำว่า “ผู้บัญชาการทหารสูงสุด” นี้เราได้เคยใช้มาครั้งหนึ่งแล้ว ปรากฏว่าได้ใช้อำนาจบังคับบัญชาไปในทางที่แปลว่าบังคับบัญชาพลเรือนด้วย ถ้าหากว่าเราจะเอาชื่ออันนี้มาใช้ชื่อก็คงรู้สึกวาทังไฮโคโลยี หรือทางความเข้าใจแก่ประชาชนอาจจะไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นเราก็ควรจะใช้คำชื่อใหม่ว่า “ผู้บัญชาการทหาร” “รองผู้บัญชาการทหาร”

พลโท ถนอม กิตติขจร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม) : รัฐบาลขยเรียนชี้แจงว่า การที่นำคำนี้มาใช้คือคำว่า “ผู้บัญชาการทหารสูงสุด” ก็เพื่อจะให้ตรงกับภาษาต่างประเทศว่า ซุปรีม คอมมานเดอร์ (Supreme Commander) คือบังคับบัญชาแต่เฉพาะทหารเท่านั้น และเป็นผู้บังคับ

บัญชาสูงสุด ทหารทุกกองทัพ ทั้งบก เรือ และอากาศ แต่เดิมทีมีบัญชาทหารเมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่มีตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดนั้น แล้วต่อมาก็ได้วิจารณ์กันว่า การแต่งตั้งตำแหน่งนี้เป็นโมฆะเนื่องจากเหตุที่ว่าเรายังไม่ได้อำนาจพระราชบัญญัติระเบียบของกักราชอาณาจักร แต่เดิมเราเรียกว่าแม่ทัพใหญ่ และรองแม่ทัพใหญ่ เพราะฉะนั้นตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดในครั้งนั้นจึงเป็นโมฆะไป แต่ว่าเวลานี้เราได้มีพระราชบัญญัติระเบียบของกักราชอาณาจักร ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ แล้วมีชื่อตำแหน่งนี้อยู่ แต่ว่าที่ปรากฏในพระราชบัญญัติอันนี้เป็นตำแหน่งที่จะมีขึ้นในเวลาสงครามหรือเวลาทำการรบ แต่ว่าด้วยความมุ่งหมายทางรัฐบาลจะให้มีความหมายนี้ทั้งในเวลาปกติด้วย เพราะฉะนั้นจึงได้เอาคำนี้มาใช้เรียกชื่อตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด นอกจากนั้นก็ขอเรียนเพิ่มเติมว่า ในวรรคสุดท้ายของพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้ว่า “อำนาจและหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และแม่ทัพให้เป็นไปตามกระทรวงกลาโหมกำหนด” คือไม่ใช่มีหน้าที่กว้างขวางอย่างผู้บัญชาการทหารสูงสุดที่ทำมาแล้วเมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทางกระทรวงกลาโหมจะได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด อีกชั้นหนึ่ง

พลตรี รัศมี รัชนีวัต (สมาชิกประเภทที่ ๒) : การที่มีความมุ่งหมายให้ตัดคำว่า "สูงสุด" ออกไปนี้ คือความจริงหลักๆ ก็คงเป็นไปตามเดิมนั่นเอง เป็นแต่เพียงว่า ต้องการที่จะให้ชื่อนี้กะทัดรัดและก็มี ความหมาย ซึ่ง เข้าใจ กัน โดยทั่วไป อยู่ แล้วว่า ผู้บัญชาการทหารก็ยอมมีหน้าที่บังคับบัญชา ทหารทั้งหมด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีท่าน ผู้ใดข้องใจอีกหรือไม่ ถ้า ไม่มีก็ขอมติในที่ ประชุมว่าสมควรจะแก้ไขตามที่สมาชิกผู้มี เกียรติได้เสนอเมื่อก่อนหรือไม่ ถ้าหากว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไขตามสมาชิกเสนอ เมื่อก่อน ขอให้ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ยกมือขึ้น

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๒๕ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

- พล. เอก สวัสดิ์กุลยุทธ
- พล. ท. ไสว ดวงมณี
- เสกถ บุนนัยชฎิต
- พล. ค. ฉลอง อุษุโกมล
- เจริญ บัณฑโร
- พ.อ.อ. สุขมาก
- ช. ทิรัณย์ชฎิต
- น.อ. สังกัด ชลออยู่

ตรวจแล้ววันที่ ๘/ต.ค./๒๕๐๐

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพราะ ฉะนั้นเป็นอันว่าตกลงยื่น ตามร่าง ตรี รุบบาล เสนอมา

หมดวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปจนถึงวาระ ที่ ๓ ผมขอมติในที่ประชุมว่า ร่างพระราช บัญญัติฉบับนี้ สมควรจะได้ ออกใช้ เป็นกฎ หมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควร ใช้เป็นกฎหมายได้ต่อไป โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่าน ผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น โปรดยกมือขึ้น (ไม่ มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: ตกลงว่า ที่ประชุมนี้ลงมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติ นี้เป็นกฎหมายได้ต่อไป หมดยุติแล้ว ขอลีกประชุม ขอขอบคุณ

เลิก จารุณี	ผู้จกรายงาน
โคมฉลา สิพลากร	”
ฉันทนา ชานบอม	”
ชุตม พลอยสังวาลย์	”
สุพงษ์ ศิริพูนเกียรติ	”
ธนู บุนนัยรังคะ	”
เผียน ช่วยชุ่ม	”
จำรงค์ ใจอ่อนน้อย	”

สุพันธ์ จิตรภักดิ์

ทำการแทนหัวหน้าแผนกงานการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

หัวหน้ากองการประชุม

ประเสริฐ บัณฑิตสุนทร

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เจริญบัณฑิตโร

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พล. อ. ส. สุทธิสารวรรณกร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร
